

Magyar Szállodás és Vendéglős

A BUDAPESTI SZALLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

GUNDEL KÁROLY, MALOSIK FERENC, MARENCICH OTTO, NÉMETH ALADÁR
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL SZERKESZTIK:

BALLAI KÁROLY FOSZERKESZTŐ, TÁBORI KORNÉL SZERKESZTŐ

SZERKESZTŐSÉG (REDAKCIÓ) ES KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX, LONYAY UCCA 22. SZÁM. TELEFON: 381-152.

Kérelem ipartestületünk t. tagjaihoz.

TISZTELETTEL FOLKÉRJÜK T. TAGTÁRSAINKAT, hogy ipartestületi tagsági díjaikat pontosan, akár navi részletekben befizetni szíveskedjenek.

Az elmúlt év őszén bekövetkezett örvendátes események, a Felvidék visszatérése, kedvezőtlenül hatottak t. tagjaink üzleti forgalmára. Ezért nem erőszakoltuk a tagdíjak befizetését, azonban hogy most rendezőnek viszonyaink, t. tagtársainkat kérjük, hogy jóérzésüket kövessék és miként a múltban, ezidén is pontosan tegyenek eieget tagdíjfizetési törvényesen előírt kötelezettségüknek. Ipartestületünk mindent emlíket, hogy tagtársaink hasznára legyen. Például legutolsó alkotásunkat, a vigalmiadóközösséget említjük meg, amely nagy orkölcsi előnye mellett anyagi hasznót is jelent tagjainak.

Ipartestületünk aklivilása azonban tagtársaink támogatásának mértékétől függ. Minél pontosabban fizetik be t. tagtársaink tagdíjjaikat, annál jobban fölkészülve tud az ipartestület is dolgozni tagjaiért.

A napokban mennek ki a folyó, 1939. évi tagságdíjkiivetések, amelynek során a hátrálékot is föltüntetjük. Szívesen adunk a hátrálékra részletfizetési kedvezményt, ha ilyet t. hátrálékos tagtársaink kérenek.

A nem hátrálékos tagjainkat pedig arra kérjük, hogy a kivetéssel küldött befizetési lapon lehetőleg az első negyedévi tagsági díjat befizetni szíveskedjenek.

Budapest, 1939 január 14.

BALLAI KÁROLY
vezető jegyző.

HOLUB REZSŐ
altnök.

A KEKES SZALLO

ÚJ SZÁRNYÁBA

K I Z Á R O L A G

Epeda

RÜGÖS MATRACOK KÉSZÜLTEK

ADAM MIKSA R. T.

BUDAPEST, IV, FERENC JOZSEF RAKPART 6.

POPPER BORPINCÉSZET R. T.

ALAPITATTOTT: 1869. ÉVBEN.

BUDAPEST-KÖBÁNYA,
ELŐD UCCA 8. SZÁM
TELEFON: *1-484-62.

AZ 1922. ÉVI SZÜLLŐ- ÉS BORGÁZDASÁGI KIÁLLITÁSON ARANYÉREMEL KITÜNTETVE

OLVASSUK, TERJESSZÜK LAPUNKAT!

SZEREZZÜNK ELŐFIZETŐKET!

A M I N A P T Á R U N K

1939 Január 16 Hétő	BEFIZETENDŐ az együttesen kezelt adótarozások (házádo, ált. kereseti, jövedelem- és vagyonadó) egyhavi részlete. Addig, amíg a kivetések meg nem történnek, vagy ha a kivetés felbontás alatt van, az előző évi kivetés egyhavi összege. Délután 4 órakor II. kerületi választmányi ülés , II, Fő ucca 8. Három veréb étteremben.	25 Szerda	Délelőtt 11 órakor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Délután 4 órakor a segédvizsgáló bizottság ülése a szakiskola helyiségében. Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Lukács Antal-nál, VIII, Rákóczi út 55.
18 Szerda	Délelőtt 11 órakor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Beer László-nál, VIII, Sándor ucca 44.	Február 1 Szerda	Délelőtt 11 órakor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Pinter István-nál, V, Váci út 97.
20 Péntek	Délelőtt 10 órakor a békéltetőbizottság ülése az Ipartestületben.	8 Szerda	Délelőtt 11 órakor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 8 órakor Jóbarátok vacsorája Papp Kálmán-nál, IV, Múzeum körút 13.

Dreher Baksör

ANGOL GIN

High & Dry

Booth's Distilleries Ltd. London-féle

VEZÉRKÉPVISELET ÉS LERAKAT:

VENDÉGLÓSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA RT.

Magyar Szállodás és Vendéglős

A vendéglátóipar kor- és célszerű újjászervezése.

AZON AZ EMLÉKEZETES TAGGYŰLÉSEN, 1933 júliusában, mikor az új elnökség programját ismertették, kifejtették, hogy a vendéglátóipar gazdasági bajain azzal is lehet segíteni, ha a mindinkább széteső iparunk kereteit egységes szempontból rendezbehozzuk, ha főhatóságaink a hibás és elavult rendelkezéseiket revizió alá veszik. Mert tisztában voltunk azzal, hogy a gazdasági válságot kormányunk egymaga meg nem szüntetheti, azonban anyagi áldozat nélkül olyképpen átszervezheti a vendéglátóipart, amelynek során a főösleges és élősi iparok megrendszabályozása, megszüntetése révén a vendéglátóipar három főágát: a szállodás (penziós), vendéglős és kávésipar üzletkörét megvédi és prosperitását, már amennyiben egy hanyatló gazdasági korban ezt lehet, biztosítja. Aktuálisnak és a szükség ökönyzere miatt részletokban terjesztettük föl a minisztériumba az egységesen kidolgozott javaslatainkat.

Javaslataink fölött változó megértéssel folytak a tanácskozások a minisztériumokban, a városban, a kamarában, az érdekeltektől. Jellemző, míg a minisztériumokban, a városban jobbra megértéssel találkoztunk, addig az érdekeltszervezetek a maguk kitaposott útjáról letérni nem akartak. A tények, az ipar széttagoltságában rejli veszedelem (bár ennek a forgalomrontró hatását érezték) nem győzte meg őket a vadhajtság lelemzésének szükségéről — pedig ez a szerzett jogokat nem érintette volna.

Mint hogy elérkezettnek láttuk az idejét annak, hogy a vendéglátóipar összes problémáit összesítve hozzuk ismét napirendre, az egységbe foglalt javaslatainkat a múlt év őszén az ország iparosainak debreceni kongresszusa elé vittük, hogy az iparoskongresszus a maga erkölcsi súlyával adjon nyomást az érdekelteknek.

Sok évi következetes munkával elértük végre azt, hogy most ezeket a problémákat maga a kereskedelemügyi minisztérium tűzte napirendre.

A vendéglátóipar rendezésére rendelettervezetet küldött az érdekeltektől a kamaráknak, a kamaráknak és az IPOK-nak, hogy az érdekeltek hozzászólása után rendeletben szabályozza a vendéglátóipar gyakorlatát.

A rendelettervezet részünkre egyrészt örömet,

másrészt további küzdelmet jelent. Örömet, mert a szállodás-, penziósipar rendezését illetően teljesen átvette javaslatainkat, további küzdelmet, mert a vendéglátóipar területén még jobban összekuszálta a helyzetet.

Súlyos ellenmondásokkal tenné zavarosabbá a vendéglátóipar mai helyzetét, ha ez a rendelettervezet végleges szöveg volna. Csak néhányat emelünk ki belőle: a korcsmárosipart képesítéshez kötné, azonban mai üzletkörüre továbbra is megmaradna és ezt a „képesítést” a többi képesítéssel egyenrangúvá tenné, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy az a korcsmáros, aki meleg ételt pl. Budapesten ezentúl sem szolgálhatna ki, gyakorolhatná a szállodás-, a penziós-, a vendéglős- vagy a kávésipart!

Továbbá: megszüntetné a kávémérőipart, viszont meghagyná a korcsma- és kifőzőipart. A kávémérőipar üzletköré azonos a kávéházéval, csak területileg nincsen korlátozva, mint a kávéház. A korcsmárosipar a vendéglősipar egyik részét, az italmérést, a kifőzőipar a másik részét, a főzést gyakorolja, tehát a képzett vendéglősipart főlegesen és károsan tépik szét. Érdekes megemlíteni, míg a továbbra is hideg étel kiszolgálására ítült korcsmáros a vendéglátóipar egész területén működhetne, addig a kifőző már nem.

A miniszteri rendelettervezet helyesbítésére megkölt módosításokat készítettünk és terjesztettünk föl a minisztériumhoz és küldöttünk meg a kamaráknak, az IPOK-nak, társtestületeink szállodás-vendéglős szakosztályainak, valamint a kávéosk testületének, végül a penziósok, a korcsmárosok, a kifőzők társulatainak.

Ezúton is fölkerjük a vendéglátóipar érdekképviselőit, hogy tárgyilagosan tanulmányozzák át javaslatainkat, melyek mellettt párhuzamosan a minisztériumi tervezetet is közzétűk és emelkedjenek ki a ma egymást gyöngölt harcokból, gondoljanak a vendéglátóipar jövőjére és úgy határozzanak.

Ha tárgyilagosan mérlegelik a javaslatokat, megállapíthatják, hogy azok kárt egyik iparüzőre sem jelentenek, viszont az ipar gyakorlatában tiszta helyzetet teremtenek, amelynek áldása elsősorban a vendéglátóiparosoké s másodsorban a közö.

Megelégedett polgárok, a megélhetést biztosító munka: boldog nemzetet jelent. Törekedjünk erre, amire a javaslatainkba foglalt út és mód vezet bennünket. Ha egységes akaratall kívánjuk ezt, a minisztérium nem tér ki a teljesítés elől.

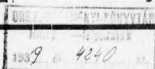
Ballai Károly

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VEZÉRIGAZGATÓ: KLABER MIKSA

PINCÉSZET:
BUDAFOK, PETŐFI UT. 16. SZÁM.
TELEFON: 2-696-98.

VÁROSI IRODA:
BUDAPEST, V. AKOTMÁNY UCCA 18. SZ.
TELEFON: 1-142-42.

Báli toborzó.

„MUZSIKA SZÓL, VERBUVÁLNAK, csapj fel öcsém katonának”, azaz hogy mit is beszélnek — a muzsika ugyan szóli fog bálunkon, de nem katonát akarunk vele fogni, hanem vendégeket verbuválni és azért pörgetjük a dobot.

Az idén talán nem fog felvetődni az a kérdés, hogy rendezünk-e bált vagy nem rendezünk? Mert főleg két okból kell rendeznünk. Első ok, hogy a szállodás-vendéglősiiparnak jó példával kell előljárni. (Hiszen Madridban is lesz ilyen bál, hát miért ne lenne nálunk is. Még annyira nem állunk csehül!) Másodszer, mert jó gondozó, búbanat-felejtő, amely Petőfi szerint „gonosz vendég rossz madár, a kebelbe éltet, vért lopni jár. Szívet rágó ürgefi; borral lehet, borral kell kiönteni.” Akinek bújva vagy bánata van, a bálon alkalma nyílik azt elúzni, — akinek nincs is bánata, a bál azok közé az örömközé tartozik, amelyek testleiket gyönyörködtetnek, mint a természetben való járás, szép nagy kultúrvtárosok, műkincksek, fényes unnepségek látása, mulatókban, színházban, moziban való részvétel. Hát nem gyönyörködtető-e azt a sok szép fiatal asszonyt, leányt, férfit látni egy csokorba? Dehogy is nem!

Magamon tapasztaltam, amíg kizárólag csak mesterségemnek éltem, állandó vendégem volt a „rossz madár”. Negyven évi robot után szántam rá magamat, hogy egy kissé magunkkal is törődjem. Otthon feledve gondot és bajt, Csokonai módján: „csapot és papot”, körutatásra mentem s akkor láttam, hogy milyen nagy vétket követtem el magam és feleségem ellen, hogy már előbb nem kapcsolódtam ki időközönként a munkából.

Miután törvénnyel gondoskodtak munkavállalóink szabadságáról, most rajtunk, munkaadókon áll a sor, hogy magunk gondoskodjunk magunkról is. Ma már nem kell félnünk attól, hogy ha belföldi vagy külföldi tanulmányúton töltjük szabadságunkat, azért látzatadóval sújtanak bennünket.

Hát bált rendezünk, mert az a kari összetartás

SZENT ISTVÁN
CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes
zárt palackokban

Kőbányai
Polgári Serfözde

gyártmánya

FELLNER BÉLA i. ü. v.

Első belvárosi szállodal, vendéglő és kávéházi szervezetet közvetítő iroda

BUDAPEST, IV, MOLNÁR UCCA 3. SZÁM. TELEFON: 181-401

demonstrálása egyben, családi összejövetel valamilyen kártársunk házában.

Ha hozzávesszük, hogy bálunk jóléti intézményeink támogatását is szolgálja, kétszeres az okunk arra, hogy részt is vegyünk rajta.

Ismerve kártársaink és hozzátartozóik lelkületét, nem kétiem, hogy bálunkon nagy számmal fognak résztvenni.

Gyermekkoromban történt, hogy egy ízben a lövöldetéri tűzijátékon vettem részt, ahol a gyönyörű látványtól elragadtva, a közönség így kiáltott fel: brávó Stubner (t. i. így hívták a bécsi tűzijátékos). Így fogunk mi is önfelcledten szólni bálunkon: brávó kártársaink, gyönyörű teljesítményt végeztek, megmutatottak, hogy van szívetek és bajbajutott kártársaitokon erőtökhöz mérten mindenkor hajlandók vagytok segíteni.

Idéi bálunk ismét gazdag lesz meglepetésekben. A rendezőbizottság, amely szeretném ha főlegye kből és urakkól állana, gondoskodni fog szórakozásról és mulattatásról. Báli tájékoztatóink idejében fogjuk közölni.

Malosik Ferenc.

A magyar szállodaiipar helyzete.

Írta: Marencich Ottó.

A magyar szállodaiipar válságos helyzetben van. Az általános európai nyugtalanság az oka annak, hogy az elmúlt években oly szépen fejlődött idegenforgalmunk 1938-ban erősen visszaesett és hogy ma már aggodalommal várhatjuk a jövőt Annál inkább aggodunk, mert hatóságaink vesztéitásainkat úgyszólván csak vállvonogatással hallgatják meg abban a feltevésben, hogy a szállodaiipar nem szorul támogatásra.

Belátjuk, hogy kormányzatunk súlyos politikai és gazdasági problémákkal küzd, hogy az újkor reformokra kényszerít bennünket s hogy nemzeti és gazdasági életünk megmentéséről van szó, de éppen ezért ki kell emelnünk az idegenforgalmi ipar fontosságát országunkra nézve. Ebben a tekintetben új problémák előtt állunk és kormányzatunk is olyan tervvel foglalkozik, hogy a belföldi vándortorgalmat külföldi mintára fejleszti.

Helyes! De sajnós, az ilyen tervek — főleg országunkban — nagy természeti és egyéb akadályokba ütköznek s egyelőre kevés reményt nyújtanak, ambar mindenkor felismertük a belföldi forgalom fontosságát.

A szállodaiipart mint nemzetközi idegenforgalmi ipart ismerik el és ma már minden országban fontos tényezőnek számít; meg is érdemli a fejlesztést, — nem az elhanyagolást, mert a kultúra és a gazdasági élet szempontjából éppen olyan fontos, mint a közlekedési eszközök és a jó utak.

Tudunk kell, hogy a közelmúltban oly gyorsan föllendült idegenforgalmunk nem kis mértékben cöl-tudatos propagandának volt köszönhető, amelyhez kormányzatunk és fővárosunk nagyon hozzájárult.

Okunk van remélni, hogy a mostani visszaesés csak átmeneti lesz s hogy a tegnapi kifejtett propaganda holnapra és holnaputánra is meghozza gyümölcsét. Kitartásra és bizalomra van szükség, ezért szorulunk rá a hatóság támogatására.

Az idegenforgalom nem annyira tudomány, mint inkább gyakorlat dolga, amelynek eredményei többnyire a kelő tapintattól függnek. Főképpen a céltudatos és egyesített propaganda egy ilyen földrajzilag kedvező fekvésű és néprajzilag érdekes ország legbiztosabb eszköze arra, hogy érvényesüljön, amit ennyre fejtett idegenforgalmi ipartól, aminő a miénk, joggal elvárhatunk.

Kormányzatunknak tudtára kell adnunk, hogy az utóbbi években iparunk csak igen nagy anyagi áldozatok árán tudott a modern kor igényeinek eleget tenni. Még nem volt rá alkalma, hogy a rövid tartamú, emelkedett idegenforgalomnak gyümölcsét élvezze. Ez az oka annak is, hogy a visszaesés bennünket már most oly súlyos gondokba ejtett. Az elmúlt év, melynek kezdete oly szép reményekre jogosított, nagy csalódással végződött — nem rajtunk múló okok miatt. A tavalyi forgalom óriási visszaesést mutat, az átlagos szobafoglaltságnak alig 55 százalékát értük el az 1937. évi 73 százalék után. Ez már eléggé jellemzi válságos helyzetünket. Viszont még sohasem szaporodtak a közlerhek oly mértékben, mint éppen mostanában. Több a szociális reform — drasztikus kivételben —, a munkaidő-reform és a minimális fizetés rendezése.

Mint szociálisan gondolkodó iparosok, belátjuk ezeknek a reformoknak szükségét, de sohasem zúdultak volna reánk alkalmatlanabban pillanatokban, mint most, mikor csökkent forgalom mellett sehogy sem áll módunkban az új terhet viselni, sem pedig áthárítani. Így tehát ezzel nem értünk célt még abban sem, hogy munkásaink helyzetén javítottunk volna, mert a munkaküliséget csak szaporítottuk. Az iparunk által elézött is viselt rendkívül nagy terhek miatt az amúgyis gyöngye vállalkozó-kezdő most teljesen megszűnt és számos üzem önvédtelemből kénytelen „leépíteni”, ahelyett, hogy minél több munkaalalmat teremtenék s ezzel az államnak is újabb adóalapokat juttatnánk.

Van tehát szociális reform, de nincs munkaalkalom és nincs a vállalkozónak kereseti lehetősége, holott tudjuk, hogy egyik a másik nélkül a gyakorlatban elképzelhetetlen.

Nehéz helyzetünkön most már csakis kormányzatunk segíthet, ha a szálloda- és vendéglőipart terhelő adókat és ezertíle illetékeket (az utóbbiak kibirhatatlanságuk miatt amúgy is csak papron szerepelnek és szabad mozgásukban akadályoznak), sürgősen revízió alá veszi és míg késő nem lesz, hozzálát elviselhetetlen terheink csökkentéséhez.

Reméljük még, hogy kormányzatunk helyet ad annak az ismételt kérésünknek is, hogy a jövőben hatóságilag megvizsgálta iparunk teherbíró képességét, mielőtt feleltünk Itélkezze.

Ez esetben: „Nil desperandum.”
Mindannyian tudjuk, hogy a gazdasági krízisnek egyedüli gyógyesere a munkalehetőség és pedig a szorgalmas, öntudatos munkáé, mert csak így boldogulhat — modernül kifejezve: a munkáltató és a munkavállaló, a város, az állam és a nemzet.

Külföldiek a budapesti szállókban és vendéglőkben.

— Második közlemény. —

SZEPTEMBERBEN még a feszült külpolitikai helyzet ellenére is elég megnyugtató volt a budapesti idegenforgalom. A szállodák értesítése szerint a leginkább frekvenciát 20 hotelnek átlagos foglaltsága szeptember 10-én még 80 %-nál több volt. 26-án már csaknem egészen 50%-ra apadt és az idén a külföldi vadászok sorából is kevesebben jöttek ide. Az idegenforgalomra nézve is hasznos esemény volt szeptember elején az Őszi Lakberendezési és Ház-tartási Vásár; menetdíj- és vízumkedvezményei sok bel- és külföldi látogatót vonzottak ide. A hónap első felében tanácskozott nálunk a Nemzetközi Ügyvéd Unio majdnem 100 külföldi résztvevővel, később pedig a francia-magyar idegenforgalmi kapcsolatok mélyítését szolgálja két jelentékeny tanácskozás. Először Marcel Roland idegenforgalmi kormánybiztos utazott ide Párizsból mint az OMIH vendége, aztán pedig Pierre Nouveau polgármester és Mr. Pons idegenforgalmi hivatali igazgató érkezett Cannesből, mint a főváros vendége. A kölcsönös idegenforgalom előmozdításáról tárgyaltak.

A csoportos utazások közül meg kell említenünk a Wagons Litsét, amely 8-án 170 angolt, 16-án és 20-án pedig egy-egy olasz csoportot juttatott Budapestre. Az EGISZ utazási irodája olasz vadász társaságot hozott és ezt még néhány kisebb vadász csoport követte. Nagyszámú érdeklődő jött különvonatokon a szeptember 11-iki magyar-cseh futballmérkőzésre.

Kiváló egyéni látogatások szeptemberben: George Lansbury, az angol munkáspárt egyik vezetője, Henry Procter őrnagy, Sir Robert Tallier, Rys Davies, Ben Riley és David Quibbel angol képviselők.

Szeptemberben a nemzetközi viszonyok, amelyeknek megvilágítása nem ide tartozik, erősen csökkentették a külföldi érkezők számát, de azért néhány csoport még ebben a hónapban is érkezett.

Fontos küldöttség jött ide: dr. Alfred Ringer, a németbíralmi vendéglátóipar szervezőinek fővezetője és kísérete, hogy a magyar szállodásokat és vendéglősöket meghívja az első nagy német vendéglátóipari gyűlésre, amelyen a magyar idegenforgalmi

mat is érdeklő tárgysorozati pontok és kiállítások is voltak.

Októberben jelentős idegenforgalmi esemény volt az Utazás Irodák Nemzetközi Kongresszusa, illetve a képviseléseiből alakult „Comission Mixte” ülése, amellyel kapcsolatban Budapest és a vidék idegenforgalmi nevezetességét is igyekeztek gondosan bemutatni az utasközönséget informáló szakembereknek. A FIAV, a Fédération Internationale Agences de Voyages és az AGOT, az Association des Grandes Organisations de Voyage et Tourisme október 11-én kezdte itt a tanácskozást, amelyen száznál többen az utazás megkönnyítéséről, transzportkérdésekről, vasúti ügyekről, légi- és tengeri utazásokról, hotelkérdésekről, a csoportos úttelevek és a devizák szabályozásáról, valamint más fontos szakmai kérdésekről tárgyaltak. Olyan jelentékeny személyek is voltak itt, mint dr. A. Knuth, az AGOT elnöke és a MER (Mitteleuropäische Reisebüro) vezérigazgatója, Le Coultrre, a FIAV mostani elnöke, M. Junot, a FIAV vezértitkára, Grand Uff. Oro, az olasz CIT vezérigazgatója, Pularski, a lengyel Orbis vezérigazgatója, M. Poirson, a Dean and Dawson párizsi vezetője, dr. Hans Wilhelm, az AGOT főtitkára stb.

Az egész esztendő legnagyobb utascsoportját sikerült október 18-án Zürichből idehozni. A Harmonia-Egyesület Operaházunkban előadta Händel oratóriumát, a Belszart, Hans Lavater karmagy vezényletével és Berthe Vigier énekművésznő, mint egyetlen vendégzsolista közreműködésével. Hatszáznál több svájci vendég tekintette meg a magyar idegenforgalmi látványokat.

Olasz csoportok közt gazdasági szakértők is érkeztek Magyarországra, hogy főképp a tiszafüredi öntözőmunkákat tanulmányozzák. Giorgio Ronnati velencei prefektus, Enrico Filleni, a Földművelésügyi Egyesület, Alfonso Tragetti, a modenai kísérleti állomás és Giovanni San Pietro, a vercello-i kísérleti állomás képviselője volt köztük: Mezőkövesden és Lilla-füreden is jártak.

A kiváló egyes utasok sorában különösen angol, német és olasz személyek voltak Dr. Luigi Miliani, Velence, Friauli Iстриa és Trento tartományok vízügyi hivatalának elnöke, nagy figyelmet érdemlő előadást is tartott ezzel a címmel: „A gazdaság, mint az állami önellátás tényezője” és a mi Alföldünk egész jövője nézőpontjából fontos szempontokat világított meg. Dr. Hans Frank németbirodalmi igazságügyi miniszter, a következőkkel érkezett: dr. Lasch, a Német Jog Akadémiájának igazgatója, dr. Fischer, a német nemzeti szocialista párt birodalmi jogi hivatalának tiszviselője, dr. Heuber, a nemzeti szocialista jogvédő szövetség birodalmi ügyvezetője, dr. Bühler, Frank miniszter kabinetjének vezetője, dr. Gaeb, a Német Jog Akadémiája külföldi osztályának vezetője és Eisenlohr tiszviselője.

Gróf Lubieni Mihály lengyel miniszteri kabinetfőnök rendkívül fontos politikai tárgyalás miatt érkezett és évghőből jött Budapestre Dembiczki belgrádi lengyel követ is. Sir Robert Gower, az angol biro-

Abrosz és vászonáru

GYÁRI LERAKATA

BLAU JENŐ

BUDAPEST, GRÓF TISZA ISTVÁN UCCÁ 11. TELEFON: 180-443

Klvántra utazómat úgy helyben, mint vidékre vételkényszer nélkül elküldöm.

dalmi parlament tagja és magyarbarát csoportjának elnöke ötödfél napot töltött Budapesten, hogy Magyarországot külpolitikai helyzetéről tájékoztódjék, amikor „a trianoni békének késlekedő revíziója megvalósulófélben van”, amint többször ittjárt jóakarónk maga mondotta, s minden alkalmat felhasznál arra, hogy Magyarországot odakint igazi mivoltában ismeresse meg. Lady Mountbatten, az angol király unokanővére, aki már félévvel előbb is járt Budapesten, Mme. Letellier kíséretében érkezett Budapestre, ahol számos előkelő jóismerőse van. Miss Sylvia Stephenson, jeles angol írónő szintén nem először érkezett ide a hónap végén. Már a nyáron több cikket írt Magyarországról a londoni lapokba; könyvkiadója óhajtatásra jött el újra, hogy nyugatról kelet felé végigolvasgolon Magyarországon és erről könyvet írjon. Az őszhajú írónő heteket töltött vidéken.

Művészi vendégek is elég nagy számmal fordultak meg itt, ha figyelembe vesszük a nemzetközi helyzetet, amely sok szép tervnek váratlan kerékkötője is. Különösen mély hatása volt Alfredo Casellának, a Cánta Cecilia tanárának, aki a modern zené jelentős képviselője is „Scarlatinaján” játszott, illetve ennek remek zongoraszólamát.

Novemberben perze a felvidéki területek visszaszátolásával kapcsolatban történt a legtöbb idegenforgalmi esemény. Nagyszámú külföldi politikus és különösen újságíró érkezett ide, akinek cikkek száz meg száz lapban tettek aktuálissá a magyar és újra magyarrá vált nevetek. Emékezetes marad, hogy a vendégek közt volt viscount Rothermere, kinek híressé lett első cikke a Daly Mailban jelent meg, „Justice for Hungary” cím alatt. Kíséretében voltak: unokanőccse Mr. Michel Harmsworth, Mr. George Ward-Price, Mr. H. Morison és Mr. Collin Brooks. Rothermere nagylelkű adományain túl bennünket az a súlyos ígéréte érdekel, hogy alapon megfontolja „azokat az utakat és módokat, amelyek Budapest nagyobbarányú propagálását a külföldi országokban lehetővé teszik”. Már eddig is többmillió példányszámú lapok meleghangú ismertetőcikkeit köszönhetjük neki.

Lord Hampton angol hadirokkant repülőbiztosítvány nagyobb pénzösszeget és egyenruhákat hozott a magyar hadirokkantak karácsonyi akciójára.

Bronislaw Helczynski a lengyel közigazgatási bíróság elnöke, a Magyar Közigazgatásudományi Intézet meghívására előadást tartott. Harold Whitehead, bostoni egyetemi tanár, a magyar racionalizálási bizottság ülése keretében tartott előadást a kereskedelemről. Giulano Balbino olasz szenátor, az „Istituto Italiano di Cultura per l'Ungheria” elnöke november 21-én nyitotta meg ünnepes keretek közt a magyar-

Ha üzletét, vállalatát eladni óhajtja,

vagy üzletet venni szándékozik, bizalommal forduljon

SZEDERKÉNYI JÁNOS kizárólag szállodák, kávéházak, vendéglők és testvérüzemek adásvételi irodájához: Budapest, XI, Horthy Miklós út 72. szám., télelmet 3 Telefon: 454-023, dískrót szakértelmű levelezés.

országi Olasz Kultúrintézet akadémiai évét; kinevezésével az olasz kormány különös nyomtatékokat akart adni a két nép kulturális kapcsolatának. Itt járt továbbá N. Hignard, Tunisz polgármestere, Musztafa Adles iráni miniszter, Frederick Altenburg, a német telivértenyésztes vezetősegének megbízottja, H. H. W. Puleine, az Angol Királyi Allatvédelmi Egyesület vezetője, aki érdekes előadást tartott a Nemzetközi Klubban.

Az év utolsó hónapjaiban némileg fokozottabb érdeklődés nyilvánult meg a külföld részéről, esztendők óta kifejtett tervszerű propagandánk következtében a híressé vált magyarországi őszi vadászatok iránt. A vadászati szezonban hozzánk érkező külföldi csoportok rendszerint hosszabb időt töltenek a fővárosban is. Sorukból kiemelhető Kruppnak, a híres ágyúkirálynak látogatása, aki nagyszámú kísérettel érkezett ide többnapos vadászatra.

Az olasz-magyar idegenforgalmi kapcsolatok mélyítése szempontjából jelentős az olasz idegenforgalmi Hivatal megnyitása; ennek alkalmából Budapestre érkezett Magrini Probo olasz titkos tanácsos, az Olasz Idegenforgalmi Hivatal (ENIT) elnöke, aki az idegenforgalmi kapcsolatokat érdekeiben tárgyalt az illetékes szervekkel. Követte a svéd és a Waggons Lits utazási irodáinak megnyitása.

Decemberben érkezett Budapestre kiváló olasz tornászok csoportja, Neri világbajnok, Guglielmetti, Fioravanti, Capozzo, Armellini, Monatti, Taronelli, Sotito, Casa. Velük érkezett Gino Ulivi, mint pontozóbíró olasz részről és a jugoszláv Stukelj világbajnok, aki a mérkőzés döntőbírája volt. Számos olasz vendég is érkezett ebből az alkalomból. Ugyancsak olasz deputációk jött a légvédelmi gyakorlat alkalmából.

A British Pictorial Production londoni világcég megbízottai, F. A. Richardson és W. T. Williams két magyar kultúrfilm készítése végett jöttek ide. Egyik film Budapestről szól, a másik az egész országot ismerteti. A fővárosból először a Hortobágyra, azután pedig a Felvidékre utaztak.

Jugoszláv-magyar idegenforgalmi kapcsolatok kiépítését szolgálta a jugoszláv orvos-csoport látogatása. A magyar- lengyel diákszövetség jubileumára is szépszámu küldöttség érkezett Longyuléből. Az utazási és vízumkedvezményrel kapcsolatos baromfi-külföldi szintén „sok külföldi érdeklődő” érkezett.

Az előkelő decemberi vendégek között először grófi Ciano olasz külügyminiszterre kell emlékeztetnünk. Sir Charles Petric angol történétudós, Kumar Munindra, Deb Ray Mahasi, a bengáli Bansheria radzsája, Pierre Baudoin-Bugnet francia képviselő, Olaszországból pedig még Rávolini képviselő, Rull külügyminiszteri osztályfőnök, Sangiorgio és Tosti miniszteri osztályigazgatók jártak itt.

Az év vége felé érkezett a legtöbb művészi vendég. Közülük többen Magyarország értékeinek hírért is hasznosan szétvitték. Ilyen vendégünk volt Frederic Lamond, Liszt Ferenc egykori tanítványa, „a világ

Balatonalmádban, sétátérren fekvő, újonnan épült, teljes komfortos

szálloda, étteremmel bérbeadó.

„Balatonalmádi” jellegre Erdős hirdetőirodába Teréz körút 35.

Sarok-üzlethelyiség kiadó.

Az ipartestületi házban: IX, Lónyay ucca 22. sz.
Bővebbet a háztelgyelőnl. (Telefon: 384-003)

egyik legcsodálatosabb Beethoven-játékosa”, továbbá a gitáros Segovia, Edwin Fischer, Thibaud, Harry Baur, Fr. Ginrod, a bécsi Staatsoper éneke, Brailowsky, George Perkins, Barie Therese Hollay francia énekesnő és Roger Desormière karmester, Francescatti, Georgesco, a japáni Hisatada Otaka, Tatjana Menotti, a milánói Scala énekesnője, Giuseppe de Luca, a new-yorki Metropolitan éneke, Busch, a dirigens, Navarra, a csellista, Blys Dvaronias, a litván karmester és zongoraművész.

Ismeretes, hogy általában december valamennyi metropolisban a leggyöngébb hónap és nem kétes, hogy nálunk különösen kedvezőtlenre fordult a helyzet. De lényeges változást hozott a felvidéki visszacsatolás beföldi forgalmunkban, amit a budapesti szállodák kimutatásával ohajtanak dokumentálni. Mi idegenforgalmi Hivatal — december 22-ikén — 18 százezredet kért meg; foglaltságuk 25—80 százalék között fluktuált; az átlagos foglaltsági arányszám 50 százalék volt. Ezt maga a Hivatal sem tartja „teljesen kielégítőnek”; de a műlthoz viszonyítva javulást jelent és „biztató következtetést enged vonni a jövőre nézve”. Várjuk a tényeket.

(Vége.)

T. K.

Fülpesztárs és környéki

fehér és kádár borok

kisebb és nagyobb tételekben sűrűsben eladó. Eladások a termelőkkel közvetlen történnek. Téglass Lajos bor és szeszesitalok nagyban kereskedése és közvetítése, Fülpesztárs.

Alapítva: 1836.

Centennárium: 1936.

KOSSUCH JANOS

BUDAPEST, IX, VÁMHÁZ KÖRÜT 5. SZ. TELEFON: 387-141.

Üveg, porcellán- és tőzálló-edények, mindennemű vendéglői és szállodai edény. — Disztrgyak, üveg- és porcellánkészletek. Üzleti tőkák. — Aikoi üveggyárak budapesti tőlerakata. — Védjegy: „Magyar Kristály”.

LÁSZLÓ SÁNDOR

PAPLAN-, MATRAC- ÉS AGYNEGYÁR

Budapest, VIII, Vas u. 14. — Alapított: 1898.

Az előljárárság ülése.

ELŐJÁRÁSÁGUNK az év első ülését január hó 11-én tartotta. Jegyzőkönyvhiteltesítők: Gráf János és Köhalmi György lettek.

Holub Rezső elnök az előző megnyitóban parentálta el Teglássy Ernőt s bejelentette a halálával kapcsolatban tett intézkedéseket, amelyeket az előljárárság egyhangúan jóváhagyott és Teglássy Ernő közel kétévűdes munkásságának emlékét jegyzőkönyvben rendelte megörökíteni. Megemlékezett továbbá arról a csapásról, amely Pertik Béla dr. előljáró urat, ipartestületünk volt iparhatósági biztosát érte, akinek felesége fiatalon, élete 46. évében hirtelen meghalt. Az előljárárság őszinte részvételének jegyzőkönyvi kifejezést adott.

Ezen szomorú bejelentések után örömmel emlékezett meg arról, hogy iparhatósági biztosunk, dr. Kállay Albert főjegyző lett.

„Szívből köszöntöm — mondotta Holub Rezső elnök — ebből az alkalomból az iparhatósági biztos urat és az előljárárság nevében szívből kívánom, hogy iparhatósági biztos új kiváló tehetsége, buzgalma és odaadása előtt mielőbb nyíljék meg az a pozíció, amelyben tehetségét a köz javára maradéktalanul a legjobban és a leggyümölcsözőbben kifejejti módja lesz.” Az előljárárság melegen ünnepelte népszerű iparhatósági biztosunkat, dr. Kállay Albert főjegyző urat.

Ezután Ballai Károly vezetőjegyző beszámolt az elmúlt hó-ról. Az einoki tanács javaslatára a mestervizsgáló bizottság penziós tagjává dr. Láng Lajosné választották meg.

Az új vigalmiadó-szabályrendelet.

A MEGLEPÉTESSZERŰEN, még a múlt év nyarán napirendre hozott vigalmiadó-szabályrendelet tervezetében vendéglőket közelebb érintő változás volt. Ugyanis a kávéipartestület kérésére a kártyavigalmiadót olyképpen akarták megállapítani, hogy tekintet nélkül arra, hogy pénzért vagy díjtalanul játszanak kártyát, személyenként 20 fillér vigalmiadót kellett volna leróni.

Ez a javaslat a törvényhatósági közgyűlésen keresztül is ment, mire ipartestületünk az új vigalmiadó-szabályrendeletet a belügyminiszterrel megfellebbezte, mert a kártyára vonatkozó része különösen káros hatással lett volna a borfogasztásra s a föllebbezéshez való csatlakozáshoz megnyertük a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületét, a Magyar Borkereskedők Országos Egyesületét, valamint a Kamarát és az IPOK-ot. Fellebbezésünkkel teljes eredménye is lett: mert a belügyminiszter úr a vigalmiadó-szabályrendeletet jóváhagyta ugyan, csupán a kártyára hozott határozatot olyképpen módosította, hogy „a

különböző felsőbb szakiskolákban végzett, megfelelő gyakorlati rendelkezés, érettségizett, keresztény vendéglős szakember üzletvezetői állást keres. Megkereséseket „Garanciaképes” jellegre a kiadóhivatalba kér.

DUBOVETZ EMIL
hűskülönlegességei

Előkelő szállodák, vendéglősök, intézetek, szanatóriumok és menzák szállítója.

BUDAPEST,

V., Lípót körút 17. Telefon: 1-263-08.

Ipartestületünk ügyésze: dr. Molnár Sz. Dezső (IV., Bécsi ucca 1.)

kártyajátékosok vigalmiadója a fizetett kártyapénz 25%-a.” Tehát vendéglőnkben, ha a kártyajátékokért külön díjat nem szednek, ezentúl sem kell a kártya után adót fizetni, csak az esetben, ha kártyapénzt szednek és nem tagjai a megalakított vigalmiadóközösségnek.

Egyébként vigalmiadót kell fizetni:

Bálokon, táncvigalmakon, önálló táncestéken a belépődíj árának 10%-át;

ha belépődíj nincs ugyan, ellenben a ruhatár vagy másor stb. megváltása kötelező, akkor a ruhatár vagy a másor után kell 5%-ot fizetni.

Ahol belépődíjat nem fizetnek, a vigalmiadó személyenként a következő:

Kávéházakban, vendéglőkben, kormcskákban, ahol cigányzene játszik, 4 fillér, ahol bármilyen más zene (jazz, szimfónikus, szrammi stb.) játszik, 8 fillér, ahol a közönség táncolhat 24 fillér, mulatóhelyeken 50 fillér. A kártyajátékosok vigalmiadója, amit elől már jelez-tük, a fizetett kártyapénz 25%-a.

Rádiózene után vigalmiadót nem kell fizetni.

A szabályrendelet folyó év január 7-én lépett életbe.

A vigalmiadót általában csak az fizetheti, aki tagja lett a január 1-től megalakult vigalmiadóközösségnek.

A vigalmiadóközösségekbe tagul már nem lehet belépni, csak a nyári szezonúteleknek május 1-étől, amelyeknek a jelenlétezés végső ideje április 1.

Végül ipartestületünk hálás köszönetét nyilvánosan is tolmácsoljuk a szőlősgazdák, a borkereskedők, a Kamara és az IPOK elnökségeinek hatékony támogatásukért és Szendy Károly polgármester, Bódy László tanácsnok és Péter Miklós tanácsjegyző uraknak, akik lehetővé tették a vigalmiadóközösség létesítését.

A gyermeknevelési hozzájárulás.

AZ 1938. ÉVI XXXVI. TÖRVÉNYCIKK bevezelte az iparban, kereskedelemben, valamint a bányászásban és kohászásban alkalmazott munkások részére a gyermeknevelési pótlékot. A törvény 1939 január 1-én lépett életbe és végrehajtási utasítást az 50.000/1938. Ip. M. rendelet (Budapesti Közlöny 1938 december 31. 294. szám) tartalmazza.

1. Kik esnek a törvény hatálya alá? Azok a vállalatok, amelyekben a számadási év kezdetét (júl. 1—jún. 30-ig) megelőző évben (jelen esetben 1937. évben) átlagban 20 munkavállaló volt alkalmazva. A nő munkások létszámának csak kétharmad része vesendő számításba. Nem számítandók bele ebbe a létszámba a tanoncok.

2. Hogyan számítsuk ki a munkavállalók számát? A törvény és a végrehajtási utasítás szerint, abban a kérdésben, hogy valamely vállalat hány munkavállalót foglalkoztat, a számadási év (július 1—június 30-ig) egész tartama alatt a számadási év kezdetét megelőző naptári év átlagos munkalétszáma az irányadó. Az 1939. év első hat hónapjához az 1937. évi adatokat kell al-

**Kiadó Buda legszebb fekvésű
nyári vendéglője**

központoz közel, téli helyiséggel, tekepályával, tánctermekkel, lakással, libabérről érkeződnél lehet 16-43-53 telefonon naponta délután 3-tól 4 óráig.

pul venni. Legcélsezerűbb a következő módon kiszámítani ezt az átlagos munkáslétszámot:

Az OTI hetijezrekekből megállapítjuk a heti munkáslétszámot és megszorozzuk héttel. Pl.:

1-ső hét 7 nap 20 munkás	140
2-ik hét 7 nap 15 munkás	105
.....	.....
.....	.....
52-ik hét 7 nap 30 munkás	210
összesen 9000	

Az így kapott kapacitásszámot (9000) elosztjuk 300-zal, mert a rendelet szerint 300 munkanapot kell alapul venni. Jelen esetben $9000 : 300 = 30$ az átlagos munkáslétszám.

3. Mennyi a gyermeknevelési hozzájárulás? Az iparügyi miniszter minden évben április 1-ig megállapítja és a Budapesti Közlönyben közzéteszi a következő számadási évben fizetendő járulékgységet. Ezt a járulékot megszorozza a munkaadó a munkások fentebb megállapított számával (női munkásoknak csak kétharmadrésze jön figyelembe) és hozzáad 5 százalékos kezelési költségre. Így kapja meg az évente lerovandó hozzájárulást. A járulékgység 1938. évre 48 pengő. A mi példánkban tehát $30 \times 48 = 1440$ pengő, hozzá 5%, 72,20 pengő, tehát 1512,20 pengő az évi kötvés.

Ebből esedékes az első negyedévi részlet: $360 + 18 (5\%)$, összesen tehát 378 pengő, amelyet a 62.368. sz. postatakarékpénztári csekszámlára kell befizetni. A többi részlet április 5-ig, július és október 5-ig fizetendő be.

Az illetékes szakmai családpénztár (V, Tisza István u. 8. V. emelet, telefon: 382-178) a törvény előtbelépésekor 1939 január 5-ig, egyébként pedig minden július 5-ig fizetési meghagyásban közli az ügyes munkaadó hozzájárulásának mértékét. Ha azonban a fizetési meghagyást a munkaadó nem kapja meg, akkor saját számítása szerint köteles beküldeni a hozzájárulást. Ha ez nem volna helyes, utólag pótkövetést kap. Az 1939 január 5-ig esedékes hozzájárulást a kereskedelmi miniszter küldi, illetve küldte ki és eilene az illetékes miniszterhez kell fellebbezni. A jövőben ez a fellebbezés mindig a szakmai családpénztárhoz intézendő. Ha olyan valaki kapott volna felhívást most, akinek az 1937. évi munkáslétszáma 20-on alul van, az a megküldött kérdőívet kitöltve küldje be a szakmai családpénztárhoz, fizetnie nem kell.

4. Milyen bejelentéseket kell tennie a munkaadónak? Azok a munkavállalók, akik 1939 januárjában legalább 15 napra vagy 4 héten át hetenként legalább 3 napra kaptak munkabért, gyermeknevelési pótléokra vonatkozó igényüket január 25-ig kötelesek bejelenteni munkaadójuknál. A munkaadó erre megfelelő felhívás kiügyesztésével figyelemtesse munkáit.

a) A munkaadó a bejelentések alapján bejelentőlapot tölt ki, amelynek tételjét a m. kir. Államnyomdától (Budapest, I, Kapisztrán tér 1.) lehet beszerezni. Arról a munkásról kell csak ilyen bejelentést tenni, akinek gyermeke legfeljebb 14 éves.

A bejelentésben szerepelnie kell: 1. a munkavállaló nevének; 2. munkakörének; 3. lakcímének; 4. gyermekei számának, nevének, születési helyének és idejének, a bejelentőhöz való viszonyának, továbbá annak a kijelentésnek, hogy 5. a gyermek eltartására a bejelentő munkás van kötelezve és arról ő is gondoskodik, végül annak, hogy 6. tudomás szerint a gyermek tekintetében más igényjogosult nincsen, ha pedig van, akkor annak nevét és alkalmazási helyét kell feltüntetni. Csatolni kell

a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, illetve ha nem saját törvényes gyermekéről van szó, annak helyhatósági igazolását, hogy a gyermeket bejelentő köteles eltartani és ő is tartja el. A bejelentőlapokat a munkavállalóval alá kell írni és igazolni a munkanapok számmal.

A munkaadó a bejelentés hiányaira köteles a munkavállalót figyelmeztetni és őt pótlásra felhívni. Célsezerű a pótlásra való felhívást a munkás aláírásával ellátott elismerő nyilatkozatával igazolni. Ha a pótlás mégsem történt meg, akkor a bejelentőlapot ennek a megjegyzésével kell elküldeni a szakmai családpénztárhoz.

A bejelentéseket február 1-ig továbbítani kell.

b) Ha az igény megállapításához szükséges munkanapokat a munkavállaló nem mind annál a munkaadónál töltötte el, a bejelentéshez csatolni kell az előző munkaadó igazolását. Ennek a beszerzése a munkás kötelessége, de minden munkaadó kötelezi az igazolást kiadni arról, hogy hány napot töltött alkalmatlanságban a munkás. A bejelentés visszatérítése kifüggesztés.

c) Köteles a munkaadó a szakmai családpénztárnál bejelenteni azt is, ha valamely munkavállalója valamely hónapban 15 napnál vagy hetenként 3 napnál kevesebb munkanapra kapott munkabért. Ezt a bejelentést legkésőbbben a következő hónap első napján meg kell tenni. (Pl. februári napokat illetően március 1-ig.)

d) Be kell jelezni a munkaadónak azt is, ha a munkavállaló munkaviszonya valamely okból megszűnt. Ha a munka-

Jó reklám ha a bor olcsó

de a forgalom
csak jó borral
biztosítható

PROMOTORIA

MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDEGLŐSŐK,
KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK BORPIN-
CÉSZETE ÉS ÁRUELLÁTÓ SZÖVETKEZETE

BUDAFOK, SÖRHÁZ UCCA 8.
TELEFONSZÁM: 269-992.

P I N C É S Z E T É B Ö L L.

Kartársaink megtisztelő látogatását szolgálatkészen várjuk.

WINTER TESTVÉREK, bornyagkereskedő

Városi iroda és eladás: VII, AKÁCFÁ U. 45. TEL.: 136-132.

Ajánlanak kiváló minőségű uradalmi fajborokat, csemege- és lümböborokat, minden mennyiségben a legolcsóbb napi áron. — Tegyen próbarendelést.

viszony a munkavállaló hibájából szűnt meg, akkor a munkaadó az erre vonatkozó adatokat is közölje a családpénztárral.

e) A munkaadó útján jelenti be a munkavállaló azt a közzétett és, hogy katonai szolgálatra bevonult, vagy baleset, illetve betegség miatt keresetképtelenné vált. A bejelentéshez mellékelni kell a hatósági orvos vagy a társadalombiztosító intézet, illetve a katonai hatóság bizonyítványát. Ezeket a bejelentéseket azonnal, de legkésőbb 8 nap alatt meg kell tenni.

f) A munkaadó útján jelenti be a munkás lakáscímének megváltozását, gyermekének elhalálását, vagy a tartási kötelezettség megszűnését is.

5. **Kifüggesztendő** minden üzemben, amelyek e törvény hatálya alá esnek, olyan szövegű hirdmény, hogy a vállalat alkimoztattnak a törvényes feltételek mellett gyermeknevelési pótlék jár. Ki kell függeszteni a szakmai családpénztár és az Országos Ipari és Bányászati Családpénztár tájékoztatóit vagy felhívásait. Ennek a kötelezettségnek elmulasztása kihágás. Célszerű, ha ebbe a kifüggesztett hirdménybe beletöltheti a munkaadó a munkás kötelezettségeit is a gyermeknevelési pótlék megszerzésével kapcsolatban.

6. **Jogorvoslatok.** A szakmai pénztár határozatait (fizetési meghagyás stb.) ellen 8 napon belül a szakmai családpénztár igazgatóságához, másodfokon pedig az Országos Ipari és Bányászati Családpénztárhoz lehet fellebbezni. Ez a fellebbezés illetéktelen.

Aki 1923 november 1. előtt önálló iparizó volt, az mesterlevelet kaphat.

A 78.000/1923. K. M. SZÁMÚ RENDELET 52. §-ÁNAK ötödik bekezdése szerint azok az iparosok, akik valamely képzéshez kötött ipar gyakorlására az 1922.XII. tc. életbe lépéséig (1923 november 1.) iparigazolványt, illetőleg iparengedélyt nyertek, a hivatkozott 26. §-ának negyedik bekezdése szerint a „mester”-megjelölést cégükben, nyomtatványaikban és hirdeteikben abban az esetben is használhatják, ha a mester-vizsgálatot nem teszik le.

Ipartestületünk azoknak, akik 1923 november 1. előtt az ipartestületi tagjai voltak, mesterlevelet bocsát ki. A díszes kiállítású mesterlevelé ára 16 pengő, amelyet ipartestületünk írodjára a jelentkezés sorrendjében állít ki.

„Vendéglátóipari tudnivalók.”

A LEGKISEBB MUNKABÉREKET, a fizetéses szabadságot illető, az addó-és OTI-rendeleteket, valamint mindazon tudnivalókat, amelyek a vendéglátóipar gyakorlásában nélkülözhetetlenek, Ballai Károly vezető jegyző egy füzetben foglalta össze. Ezt a füzetet egyetlenegy kártársunk sem nékülözheti, mert a ma érvényben levő rendelkezések ismerete nélkül csak keletlenlenségnek, esetleg kihágást követlenség, bírságolásnak teszi ki magát. A 64 oldalas füzet ára az ipartestület tagjainak 50 fillér, másoknak 1— pengő.

A füzet ipartestületünk írodjájában kapható.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDelmi RT.

BUDAPEST

Központi telephely és íroda: IX, Górfy Pál ut. 4. Tel.: 1-854-48
 Filialtelepek: IX, Központi Vásárcsarnok. Telefon: 1-853-38
 V. Górfy Tiszta István u. 10. Telefon: 1-816-79
 VII, Garay téri vásárcsarnok. Telefon: 1-304-84

TÉGLASSY ERNŐ

AZ ÚJ ESZTENDŐT veszteséggel kezdtek. 3-án, éjféli elki meghalt 42 éves korában Téglássy Ernő, a testület második jegyzője. Megölte az a szívbetegsége, amelyet a harctéren szerzett és férfierejje teljében lithagott bennünk.

Téglássy Ernő már zsenje ifjúkorában kitűnt mindazon tulajdonságokkal, amelyek később, az érett férfikorban és egész hivatali munkássága során is jellemzők: szorgalmával, alapos-ságával, megbízhatóságával, kötelezettségudásával, mindenki-vel szemben tanúsított szíves szolgálatkészségével. Déván és Temesvárott végzett középiskolai tanulmányai folyamán mind tanároknak, mind iskolársaiknak szeretetét és megbecsülését teljes mértékben kiérdemelte.

Tanulmányait kitűnő eredménnyel jelezte be. Am alig hagyta el az iskola padját, a világháború viharába kerülve, ép oly becsülettel állta meg a helyét, mint annak előtte és azután is mindenütt. A tisztiskola elvégzése után az olasz harctéren küzdött hazánkért. Mint a 63. közös gyalogezred hadapródja, résztvett a Gorz melletti ütközetekben és 1916-ban sebesulten a 2. hadifosztásba jutott, ahol két évig ette sok ezer derék bajjársával együtt a rabság keserű kenyerét.

A harcok és szenvedések minden poklát megjáró gyermekember 1918 tavaszán súlyos szívbajjal csere-rokknantként került vissza a hazai földre s felszínzölden később mint 75 százalékos hadirokknant szerelt le. De a megpróbáltatások még most sem értek véget. Oláh megszállás alá nyomorított szülőföldjéről hetekig tartó viszontagságos bujdosás után menekülési volt kénytelen. Így került fel 1920-ban Budapestre, amikor testületünk szolgálatába állott. Azóta különféle megbízásokban mindenkor becsületes igyekvettel dolgozott.

Téglássy Ernőben buzgó tisztviselői vesztítettünk el, aki különösen, míg beletegsége el nem hatalmasodott, teljes erővel és őszintelen odaadással szolgálta iparunkat, tagtársaink érdekeit. Pontosságával és kötelezettségteljesítésével mindenkor jó példát adott tisztviselői társainak. Figyelmese és előzékeny magatartásával megszerezte tagtársainak becsülését és szeretetét és ő erre teljes mértékben méltó is volt, mert mindig arra törekedett, hogy az egyes tagok ügyes-bajos dolgait minél kedvezőbben segítse elintézni.

Testületünk Téglássy Ernőt a maga halottjának tekintette és gondoskodott arról, hogy köszönetét és elismerését méltó módon juttassa ezzel is kifejezésre.

Íméteose a keresepi úti temetőben január 7-én volt tagtársaink nagyszámú részvételével. A sírnál ipartestületünk és a Jóbarátok nevében Orbán Zoltán, a Szállodaigazgatók Köre nevében Dénes Márton elnök, a Genfi Szövetség részéről Csik József vezértársa, az Ipartestületi Tisztviselők Országos Egyesülete és a Frontharcosok nevében Fűrey Lajos, az asztalos-ipartestületi főjegyzője, az Egyesület elnöke méltaiták Téglássy Ernő érdemeit.

A meghaltóság őszinte érzésével és a váratlan csapás döbbenetével álltak körül sírját és búcsúztunk el korán eihányi tisztviselőnkől és barátunktól.

A vendéglátóipar és az idegenforgalom helyzete Franciaországban.

MIG EUROPA összes többi államaiban hanyatló irányzatot mutat az idegenforgalom, Franciaországban 1938-ban határozott fellendülés mutatkozott. Hivatalos becslés szerint az év első 10 hónapjában 900.000 külföldi turista kereste föl a francia közterületet, ez a becslés inkább óvatosnak, mint merésznek minősíthető, hiszen május 1-től szeptember 30-ig, tehát mindössze 5 hónap tartóssága alatt pusztán a párisi szállodákba 162.107 külföldi vendég, ebből 60.000 angol, 24.462 északamerikai, 21.207 belga, 12—12.000 német és hollandi, továbbá 9203 svájci, 6778 olasz stb. érkezett. Még kedvezőbb a helyzet a francia idegenforgalmi vidékeken, ahol a múlt évi forgalomhoz viszonyítva, kevés kivétellel, mindenütt nagyarányú emelkedés tapasztalható; a növekedés átlag 20%-tól 50%-ig terjed, de egyes esetekben a 70%-ot is eléri. Az idei utazási évadban mintegy 300.000 angol és 150.000 amerikai fölötti rövidebb-hosszabb idejű Franciaországban és az idegenforgalmi bevételeik, az 1937-es világhiáklálitási év 3 milliárd frank összegű forgalmával szemben, legalább 4 milliárdra becsülhetők. Ez a fejlődés már valútopolitikai szempontból is erősen számottevő.

A többi tényező (valuta-leértékelés, egységesebb és szervezettebb propaganda, árellenőrzés stb.) egyúttalásból létrejött öröndetes javulás jótékonyan hatott a szállodásipar gazdasági és pénzügyi helyzetére is. De míg egyrészt nem oldotta meg a régi problémákat, másrészt újabb feladatokat hozott létre. A rossz évek egész során át súlyos válságba került szállóüzemek pénzügyi helyzetének államilag garantált olcsó hitelek útján való rendezése, a régen sürgetett szállóaditel-bank megalapítása most már aligha halasztható tovább, de éppen a megnövekedett idegenforgalom következtében bizonyos új bejelentésekre, üzemátalakításokra és kiterjesztésekre is szükség van. A szállodásipar ősi baján: túlsúlyt nyári, mérésekelt tavaszi és őszi, csaknem üzlettelen téli idején, egyelőre az ipari és kereskedelmi alkalmazzott szabadságidejének az év minden szakában való arányos elosztásával lehetne jelentősen mértékben segíteni.

A téli sportoknak az utolsó években vágbement hatalmas fejlődése eredményezte Franciaországban a téli sporthelyeken tapasztalható, gyakran egészen nagyméretű ágyhiánynál, ami feltétlenül szükségesé tenné új szállók és fogadók létesítését.

Az adóterhekkel és szociális kötelezettségekkel nagynehezen megküzdve, ma a régi adósságtól és túlmasz kamatoktól való mentesítés, továbbá a nélkülözhetetlen új beruházásokhoz szükséges kedvező feltételek hitelek biztosítása: legfontosabb idősebb kérdése a francia szállodásiparnak, amely a folytonos visszaesés keserves esztendői után most már legalább a forgalomemelkedés biztató reményével tekinthet a közeljövő felé.

A svájci idegenforgalom.

Tavaszi óta elsősorban volt tapasztalható 1938 októberében némi javulás a külföldi származású svájci vendéglátóiparban. A szövetségi statisztikai hivatal októberi kimutatása szerinti ugyanis 116.600 vendégágyval rendelkező 5889 (tavaly 5979) vendéglátóipari üzemben 214.500 érkezést és 910.000 eltöltött éjjelt számoltak össze; az érkezések száma 5600-zal (2,6%)

LÉGVÉDELMI REDŐNYÖK

LÉGFÜTÉSEK KÁLYHÁK

PASCHKA ÉS TÁRSA

BUDAPEST, V, MÁRIA VALÉRIA UCCA 10. SZÁM

TELEFONSZÁM: 182—041

ALAPITVA 1886

csökkent ugyan, de az eltöltött éjjelek száma 62.000-rel (7,4%) emelkedett, amiből 18.000 (6%) a külföldi vendéglátóiparban esik. A részletes adatokat az a táblázat mutatja:

A vendég lakóhelye	Eltöltött éjjelek sz. 1937 okt.	Eltöltött éjjelek sz. 1938 okt.	Eltöltött éjjelek száma 1937 okt.	Eltöltött éjjelek száma 1938 okt.
Belföld	151.709	162.600	532.642	577.441
Külföld	68.425	51.897	314.679	332.203
Összesen	220.134	214.497	847.321	909.644

A belföldi forgalomban az érkezések és az eltöltött éjjel száma egyformán növekedett. A külföldi forgalomban az érkezések számának csökkenése ellenére az eltöltött éjszakák száma, tehát az átlagos tartózkodási idő is emelkedett, főképpen a német, olasz és cseh-szlovák vendégek tartózkodásának meghosszabbodása következtében. Az ágyak átlagos foglaltsági arányása ma 23,4%-ról 25,2%-ra növekedett.

Az idegenforgalom alakulása üzemmegnevezés szerint 1938 októberében.

Az üzem neve	Nyitva levő üzem	Vendég-ágyak száma	Erkezések száma		Erkezések száma	
			Belföldi	Külföldi	Belföldi	Külföldi
Szálló, fogadó	5.005	95.403	154.137	49.178	384.732	230.469
Penzión	792	14.701	8.019	2.284	94.315	50.963
Szenatórium	92	6.542	444	435	98.394	50.771
Összesen	5.889	116.646	162.600	51.897	577.441	332.203

Ágyfoglaltság 1937 és 1938 októberében.

Az üzem neve	100 rendelkezésre álló ágyból foglalt volt		100 meglévő ágyból foglalt volt*	
	1937	1938	1937	1938
Szálló, fogadó	19,0	20,8	10,8	12,1
Penzión	28,7	31,9	20,3	22,6
Szenatórium	73,5	73,6	72,0	73,6
Összesen	23,4	25,2	14,0	15,4

* A zárva tartott üzemek beleszámításával.

**LITKE
PEZSGÓ
COCTAIL**

**JÁTSSZUNK
PIATNIK-
KÁRTYÁVAL**

CÍFKA JÓZSEF

PINCEGAZDASÁGI CIKKEK SZAKÜZLETE

Az évszázaknak megfelelően a részben vagy egészben zárva tartott üzemek ágynaik száma viszonylag igen nagy. Ha ezt e 74.000 ágynak is figyelembe vesszük, akkor a szállókban és fogadóknak csak 12,1%, az összes vendéglátóipari üzemekben pedig csupán 15,4% az ágyak átlagos foglaltsági arányszáma.

A német idegenforgalom az 1937—38-as téli időnyben.

A Németbirodalmi Statisztikai Hivatal egyik újabb kiadványa az 1937—38-as téli időny (1937 október 1-től 1938 március 31-ig) idegenforgalmát ismerteti 916 idegenforgalmi jelentőségű helység adatai alapján, részletes összehasonlító táblázatokkal. Az egyes országok részletes idegenforgalma így alakult:

Terület	Erkezők száma	Változások 1936/37-hez képest		Élteltők száma 1000-ével	Változások 1936/37-hez képest	
		%-ban	%-ban		%-ban	%-ban
Kelet-Németország	704.676	+ 12	2.172	+ 17		
Észak-Németország	2.073.687	+ 14	5.261	+ 15		
Közép-Németország	1.694.013	+ 8	4.692	+ 11		
Nyugat-Németország	1.588.055	+ 8	4.754	+ 10		
Dél-Németország	2.100.161	+ 4	6.717	+ 3		
Németbirodalom	8.160.592	+ 9	23.596	+ 10		

A külföldi vendégturizmus az elmúlt téli időnyben 496.812 érkezést, vagyis az összes forgalom 6%-át és 1,562.000 élteltőt éjszakát, tehát az összes forgalom 6,6%-át tette ki. A külföldi érkezések száma 1936—37 télihez viszonyítva 2%-kal emelkedett ugyan, de az élteltőt éjszakák száma 2%-kal csökkent; ez a visszaesés a gyógy-, turo- és téli sport-helyeken jelentősen nagyobb volt; az érkezéseknél 11%-ot, az élteltőt éjszakáknál 14%-ot tett ki.

A vendégek átlagos tartózkodási ideje az 1937—38-as téli időny alatt az összes forgalomban 2,9, a külföldről származó forgalomban 3,1 napot tett ki.

A jugoszláv vendéglátóipar köréből.

A JUGOSZLÁV kereskedelmi és ipariügyi miniszter november 9-én Zágrábban az ország szállóadóiipari érdekeltségének vezetésével fontos tanácskozást tartott, amelynek során részletesen megbeszéltek a szakma pénzügyi helyzetének gyökeres megújítását célzó módosítást és rendszabályokat. A miniszter közölte az érdekeltekkel, hogy máris lépéseket tett a pénzügyi-minisztériumban addékérvényezés és halasztások engedélyezése ügyében. Tárgyalás folyik továbbá az állami jelzálogbankkal, valamint több magánbankkal is a szállóadóiipari üzemek részére folyósítandó hosszúlejratú és alacsony kamatozású hitelek megszerzése céljából. A kormány a közeljövőben egészen konkrét intézkedéseket is fog tenni. 196 nagyobb üzem részére 125 millió dinár összegű kölcsönt fognak az állam garanciája mellett folyósítani. Itt egyik legfontosabb szempont az üzem idegenforgalmi jelentőségének megvizsgálása lesz, valamint annak a megállapítása, hogy a hitelt igénylő szálloda adósságai nem haladhatják-e meg az üzemérték 40%-át. A szanalási akció során a kormány az egyes üzemek szakszerű vezetését is

BUDAPEST, V. VILMOS CSÁSZÁR ÚT 48. SZ.
TELEFONSZÁMA: 1 22-8 92.
Parafadugó — önkukap — cimke.
Borszivattyúk, szűrőgépek és az
összes borkezelési anyagok.

ellenőrizni fogja; az elhanyagolt vezetés folytán nehézségek közé jutott üzemek az állami hitelben nem részesülhetnek. A tanácskozásban résztvevő szállodalátó vezetők nagy örömmel fogadták a miniszter jelölését.

A jugoszláv vendéglátóipar egyikeként a maga részéről is mindent elkövet a szállodalátó színterrel és az idegenforgalmi fejlődés emelése érdekében. December végén nagyszabású kongresszust rendeznek Belgrádban a délszláv szállodások és ezen a demonstratív gyűlésen a szállodásipar legjelentősebb problémái, több között a szállodai árak mérséklésének, a vendéglátóipari termelő adók leszállításának, valamint az idegenforgalom hitekvényes fejlesztésének kérdéseit is napirendre fogják kerülni. Számos nagyszabású szállodalátó építkezés is folyik Jugoszláviában. Így legutóbb a maribori vendéglátók egyesülete határozta el, hogy teljeseen korszerű nagyszállót épít a városban és erre a célra részvénytársaságot alapít. A vendéglátóipari tervet az egész város társadalmi érdeklődésével foglalta és támogatásban fogja részesíteni.

A „Roma” hajón tartott nemzetközi idegenforgalmi kongresszus alkalmával Urbanetz vezérigazgató (Hotel Miramare és Terapia, Crkvenica) érdekes részleteket mondott el nekünk a dalmat partvidék jelentős idegenforgalmi fejlődéséről. Gracnó Ivan kormánytanácsos pedig, aki a magyarok által is nagyon látogatott Rogaska Slatina (a régi osztrák Rohitsch-túró) igazgatója, elmondotta, hogy a Szent Gellért-túró mintájára modern strandtúró építettek és új nagy szálloda is épül a gyógytér mellett.

Német fürdőhelyek és Bécs számadatai.

A NÉMETBIRODALMI Statisztikai Hivatal nemrég közzétett kiadványa szerint 1938 júliusában a 1205 fontosabb idegenforgalmi helységében 4,24 millió (közte 441.926 külföldi) érkezést és 23,48 millió élteltőt éjszakát (közte 1,38 millió külföldi) számoltak össze. Az idegenforgalom 74%-kal, az élteltőt éjszakáknál 4%-kal kedvezőbb az eredmény, mint a múlt év azonos időszakában; a külföldi forgalomban 1937 júliusához képest lényegesen eltérő mutatók. A legnagyobb abszolút idegenforgalom az északnémet tengeri fürdőkön volt, ahol az élteltőt éjszakák száma 7%-kal, a külföldieké pedig 3%-kal emelkedett. Északkelet-Németország fürdőhelyein még nagyobb: 12, illetve 30% az emelkedés. Közép-Németországban 8%-os, a birodalom délkeleti vidékén 9%-os volt az emelkedés. Visszaesés csupán a nyugati és déli országokban állt elő: 1, illetve 5%. A nagyvárosokban 6%-kal, a közép- és kisvárosokban 10%-kal, a gyógy- és fürdőhelyeken pedig 1%-kal emelkedett az élteltőt éjszakák száma 1937 júliusához viszonyítva.

Érdekes a gyógy- és fürdőhelyek augusztusi statisztikája is. Eszerint az érkezett vendégek számát tekintve: Cuxhaven (15.862), Brunnshaupten-Ahrendsee (15.228), Norderney (15.258), Swinemünde (12.081), Warnemünde (11.410) és Kolberg (10.662) állnak a vezető helyen, míg az élteltőt éjszakákban Berchtes-

Borpalota Rt.

Budapest, VI. Király ucca 26. Telefonok 114.044, 118.46

Ajánlja kiváló minőségű márkás
falborít palackozás és hordófelelben

Steiner és Szipmer
BUDAPEST, IX. ÜLLŐI ÚT 57. SZ. TELEFON: 1-306-29
SZOBAFESTŐK, MAZLOK, DÍSZ- ÉS TEMPLÓFESTŐK

gaden (226.469), Garmisch-Partenkirchen (201.768), Kolberg (185.153), Norderney (182.244), Brunszhaupten-Ahrendsee (170.210), Borkum (169.579), Swinemünde (168.132), Ahlbeck (166.088), Westerland (162.815), Reichenhall (158.479), Baden bei Wien (114.525) és Badgastein (109.485) foglalkék el az első helyeket.

Bécsben a szeptemberi statisztika adatai szerint az érkezett vendégek száma 74.166 volt, ami a múlt év szeptemberének eredményéhez képest (54.560) 36%-os javulást jelent. A régi németbirodalomból érkezettek száma 4.631-ről 36.672-re, vagyis 691%-kal emelkedett. Figyelemre méltó jelenség a vendégek átlagos tartózkodási idejének meghosszabbodása. A szállodákban egy éjszakánál hosszabb időt töltő vendégek száma 33.517-ről 41.796-ra, vagyis 47%-kal, a csak egy éjszakát töltőkéké 14.087-ről 20.676-ra, tehát 47%-kal növekedett; a magánhelyeken megszállt vendégek száma 4.967-ről 9.986-ra, több mint kétszeresére emelkedett.

A „Borászati Zsebnaptár”

1939-es évfolyama, dr. Baross Endre szerkesztésében most hagyta el a sajtót. A „Borászati Zsebnaptár” immár 40. esztendője jelenik meg és jelenti a magyar szőlő- és borkészítéssel kapcsolatos egyik legfontosabb momentumát. Ezidén tetemesen bővült a Zsebnaptár, mert tartalmazza teljes egészében az új Hegyközségi törvényt (1938:XXXI. tc.) és ennek végrehajtási utasítását (85.000/1938. F. M.), tehát minden szőlőgazda és gyümölcsstermelő számára mulhatatlannul szükséges tudnivalókat. Ezenkívül tartalmazza a bel- és külföldi borkészítési statisztikákat, a keleti és időszerű pólásokkal, továbbá a bel- és külföldi intézmények és érdekvéviselők leírását. „Időszerű munkák a szőlőben és pincében” címen a köznevelőknél megfelelően külön ismertetést is ad a Zsebnaptár. Részletesen foglalkozik továbbá az új borvitattal módokkal és eljárásokkal. A gazdaság és szakszerű tartalma a szokásos általános érdeklődésűekhez is megközelíthető Budapest, IX. Ullői út 25. sz. alatti a szerkesztőségben, valamint a „Borászati Lapok” kiadói hivatalában, Budapest, V. Báthory uca 22. sz. alatti 3 (három) pengő előzetes befizetés mellett.

A svájci vendéglátóipari állami támogatás.

A SVÁJCI VENDÉGLÁTÓIPARI pénzügyi helyzetének megjavítása irányuló törvényjavaslat most van előkészítés alatt és rövidesen törvényerőre fog emelkedni. Erdemes megismernünk azokat az áldozatokat, amelyeket a szövetségi állam a vendéglátóipar nagy nemzetgazdasági jelentőségének tudatában, a szállodás szakma támogatására, továbbá az idegenforgalom és a közlekedés fejlesztésére a legutóbbi évek során hozott.

Vasúti kedvezmények és ugyancsak külföldi vendégek számára nyújtott vámvisszatérítések formájában évente mintegy 1,7 millió svájci frankot áldoz már esztendők óta a kormány. Ehhez járult még az utolsó 3 évben az idegenforgalmi propaganda költségeihez való ávi 2,5 millió összegű külön hozzájárulás. Ezenkívül 1921 és 1925 között, az első hitellekció során, 7,5 millió frankot bocsájított az állam a pénzügyi válságba jutott szállodai üzemek rendelkezésére. Ebből mindössze 4 millió folyt vissza az állampénztárba. Az 1932-ben megindított második hitellekció keretében majdnem 10 millió (9?) összegű szavatossági hittel nyújtott a kormány a szállodák részére; az itt elszenvetett veszteség összege még ismeretlen.

Svájcban tehát, mint láthatjuk, igen jelentős áldozatok hozott és hoz az állam a vendéglátóipar segítésére. A svájci szállodásipar mégis túlságosan szerénynek tartja az állam áldozatkészségét. Nem jogos alap nélkül hivatkozik arra, hogy a svájci

**Pálpusztai
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt** vendéglőkben
nélkülözhetetlen

vendéglátóiparba 2 milliárd frank tőkét investáltak, a szakma normális éveken 60.000 lönyi alkalmazottat foglalkoztat, óvónio 10 millió frank egyenesadót és további 15–20 millió frank közvetett adót és illetéket, illetőleg vámont fizet. Ennek alapján, figyelembe véve még az üzembarkantartás, létfeltartóztatásra és szükséges renoválásokra fordított évi 40 milliót, valamint a személyzeti fizetésekre kiadott évi 50 milliót, nagyobb arányú támogatásra tart igényt. És valóban, ha tekintetbe vesszük, hogy a 4 millió lakosságú Svájcban mintegy 8000 szálloda, 26.000 alkoholférfő vendégfő és 1500 alkoholférfő éntermiti üzemi van, a felsorolt összegek már — svájci szemmel nézve — kevésbé jelentékenyek látszanak. Magyar viszonylatban persze, ahol pénzügyi támogatást helyett folyton újabb és újabb adó-nemekkel már-már elviselhetetlenné teszik a vendéglátóipari közterheit és kötelezettségeit, a svájciéhoz hasonló állami támogatás alig remélhető várásziólnak látszik.

Idegenforgalmi és vendéglátóipari gyűlések Svájcban.

A SVÁJCI IDEGENFORGALMI szövetség nemrég Genben megtartott évi rendes közgyűlésén az idegenforgalom csaknem valamennyi jelentős kérdése tárgyalásra került. Nagy érdeklődés kísérte a szövetség részletesen ismertetett „akció-programját”, amely állami beavatkozást és támogatást követel az idegenforgalommal kapcsolatos problémák egész sorára nézve. A közgyűlés elé terjesztett javaslat a svájci közlekedési vállalatok újraszervezését és szándékát, az idegenforgalmi érdekek védelmét a pénzügyi törvényhozásban, a szállodásipar adósság-mentesítését, az idegenforgalmi és közlekedési propaganda egyesítését, a szállóépítési tilalom meghosszabbítását, a külföldiek részére szóló utazási kedvezmények továbbfejlesztését, az iskolai szünidőnek az elő- és utóidőnyre való áttételét kívánja. Fontos feladatának tekinti továbbá a szövetség a Svájcba irányuló tömegutazási forgalom megszervezését, a svájciak külföldi kintutazási statisztikájának megállapítását, valamint idegenforgalmi kutatóintézet és egyetemi tanszék megalapítását. Az 1939. évi szövetségi kongresszust a zürichi országos kiállítással egybekapcsolva fogják megtartani.

A közelgő évben a svájci alkoholférfő vendégfőli üzemek szövetségének nagygyűlése is Zürichben. Behatón megvitatták a vendéglátóipar legújabb időszerű problémáit. Az egyhangúlag elfogadott javaslat megállapította, hogy az alkoholférfő üzemek tulajdonosi nem kívánják az italmérőket szemben kíméletlen verseny támasztani, hanem igyekeznek az ellenfelek kiküszöbölése és a közös érdekek hatékony védelme útján békés megegyezésre jutni. Szükségesnek tartja a javaslat az alkoholférfő üzemek számára bizonyos, törvényileg meghatározandó korlátozását és szkraszáll az automata-vendégfőli további szaporítása ellen.

Mi újtság a borpiacon?

A BORPIACON a karácsonyi ünnepek előtt a borárak emelkedése megállt. Azóta sem emelkedtek, valószínűleg azért, mert a kereslet már egy kissé megfogytakozott. Az Általános árak 40–45 fillér körül mozognak. Urasági árak egyelőre nem igen kerülnek előadásra. Hegyvildéken 40 fillértől 70 fillérig terjedtek az árak.

KREBICH SZÁLLODA, ÉRTHERMI ÉS KÁVÉHAZI
SZEMÉLYI ELHÉLYEZŐ IRODA
BUDAPEST, IV, MOLNÁR U. 12. TEL: 185-466. — ALAPITVA: 1935

NAGY IGNÁC pincfelvezetési
cikkek raktára
BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlja dűsan felszerelt raktárát, ú. m.: borszivattyúk,
szűrűgegek palackok tartóadókák émkák stb. T. 1.415-15.

DIETZ M. bornagykereskedő

Uj cégtagok: **Dietz Miklós és Bognár Gyula.**
BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS ÚT 31. Tel.: 25-98-24.

Szklapincék: **Budafokon, Petőfi út, Dunasor 32. szám.**
Alapítva: 1890.

Az Otthon ápolójainak ünnepnapjai.

AZ OTTHON APOLTJAI — nála gondoskodó kártársainknak — boldog karácsonyestet és vig Szilvesztert ülték. Akik a szükségesekekről gondoskodtak: Malosik Ferenc, Keszezy Vince, Keszezy Vincéné, Klein János, Bertha Gyula és Tárgyi János kártársaink és még mások voltak, akikről hálával emlékeztek meg ápolójaink.

Akik az Otthonról megemlékeztek.

Az Otthon fenntartási alap részére Narday Gyula vendéglős 20 P-t, Babicz Gyula 10 P-t, Karsai Széver 5 pengőt adományoztak. Retai Imre egy-egy csomag almát és dobroccent küldött. Hálás köszönet érte.

Újví malacok az Otthonnak.

Ez évben az Otthon részére a következő kártársaink küldöttek újví malacot: Andreics Károly 2, Beer László 1, Bertha Gyula 2, Biró Dénes 1, Fényes Béléné 1, Goldmann Oszkár 1, Holub Rezső 1, Klein János 1, Kovács Gyula 2, Lukács Antal 2, Malosik Ferenc 1, Miáksits József 1, Suhajda György 1, Spolarich György 2, Sziha Lajos 1, Szűcs Lajos 1, Wagner Béla 2.

Köszönet értük!

Magyar a magyarért!

Ipartestületünk gyűjtésében betölt adományok: Gröschl József 10 pengő, N. N. 10 pengő. Eddigi gyűjtésünkkel együtt összesen 4.446 pengő 7 fillér. A betöltött összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Lezáratott 1939 január 12-én.

Házasság.

Vármegyi Szekes András és Solymár Irénke folyó évi január 15-én házasságot kötöttek.

Halálozás.

Demeler Izsó kártársunk harctérben szerzett betegsége következtében hosszas szenvedés után 60-ik évében elhunyt.

Jubileum.

A napokban ülte Kunsági Odón kártársunk, a terézkerületi kőműves-féle éterterem főpincére többszörös jubileumát. Még pedig 50-ik születésnapját, ezüstmennyegzőjét és főpincéri működésének 25-ik évfordulóját egyidejűleg ünnepelte.

Állást keresnek.

Mestervizsgázott fiatal vendégfősegéd elhelyezkedést keres.

Felirónok és gazdasszonyok címei megduhadtak az ipartestületben.

20 évig önálló, kilendő szakácsnő, középkorú, egészséges, munkabíró, szorgonygyűző, keresztény asszony elhelyezést kér. Címe az ipartestületben.

Príma hasított tölgyfából **boroshordók** minden nagyságban, **bortölcsérek** és **kannák** nagy választékban.

LAPOSA ANDRÁS kádármester
 Budapest, VIII, Kálvária tér 13. Telefon: 137-457.

Használt **National kasszák**, írbeli sonkavágógépek, gyorsmérlegek, **hitelesített uvegkarok**, edények, **alpakka övöszekozok**, használt cselezett **tükrök legolcsóbban.** — **HERSKOVICS LAJOS**, Budapest, VII, Akácfa ucca 20. szám. Telefonszám: 133-792.

Bályázat.

A mezővári Ipartestület 1939 április hó 1-ével három évre **bérbérelte** a város központjában, forgalmas helyen **levő vendéglőjét**. A vendéglő áll négy helyiségből, hozzátartozó lakásból, melléképületekből és színházteremből. Az italmérés kiterjed az Ipartestület és az Iparos Ifjak összes helyiségeire. **Pályázat határideje 1939. évi február 15.**

Bővebb felvilágosítással érkelben is szivesen szolgál az Ipartestület elnöksége. A régi szerződés is megtekinthető a hivatalos órák alatt.

A szarvasi járás főszolgabírájától.

Ítéletkivonat

A szarvasi járás főszolgabírája 1937. kilt. 428. sz. alatt öz. Hortobágyi Alajosné vendéglős, szarvasi lakos ellen bíróságnak nem szabályszerű megjelölésű forgalomba hozatala, továbbá a pincéjében levő szeszestől kötelező megjelölésének elmulasztása miatt az 1936. évi V. tc. 23. és 20. §§-ai, illetve az 50. §. 2. és az 52. §. 3. p. a. kihágási eljárás telti folyamatba. Föllebbezés folytán a m. kir. Belügyminisztériumban szervezett Kihágási Tanács jóváhagyta a következő ítéletet.

Öz. Hortobágyi Alajosné szarvasi lakos vendéglőst működtet a pincéjében, mert vendéglős pincéjében egy darab 5/ literes hordójában levő fehér bor jelöletlen volt, két hordójában levő fehér bor pedig csemege jelöléssel volt ellátva, dacára annak, hogy csak 11,8 százalék alkoholtartalommal bírtak, sültelt mustot pedig nem tartalmaztak. Ezért öt ugyanezen törvényikké 50. §. 2. pontja és az 52. §. 3. pontja alapján 5 napi elvételre átvételtelendő 20 pengő pénzbüntetéssel büntetem.

Szarvas, 1938. december 7.

Dr. Laczay sk.
 íb. főszolgabíró, íb. bíró.

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete Szerveztőszög

Szállodások, Vendéglősök, Kévségek és Alkalmazottak Nyugdíjgyesület

Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 381-152

A Szállodai Szakosztály, telefon: 180-001

Szállodások és vendéglősök szakiskolája
 Budapest, IX, Lónyay ucca 6. sz. Telefon: 187-279

Igazgatóval értekezhetni hétköznapokon a. u. 4—7-ig

Budapesti Vendéglősök Adóközössége

Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 184-003
 Hivatalos órák: hétköznapokon délelőltől 9—2 óráig